

[Erik Eriksen.]

tragtninger om forsvaret, og det er der vist ikke mange der gør, men jeg må have lov at sige, at hvis der er nogen, der er negativ eller har været negativ på noget område, så er det da virkelig det ærede medlem på dette, men måske kan der komme en ændring. Jeg har i hvert fald i nogle blade læst, at det ærede medlem hr. Johs. Christiansen, der nu desværre er sygemeldt, er i færd med at udarbejde et skitseforslag til en forsvarsordning, og at der i denne forbindelse skulle blive tale om at anvende et beløb på omkring 850 mill. kr. Hvis det er tilfældet, vil jeg indrømme, at så er det radikale venstre i stand til at stå op og sige: nu er vi ved at indtage et positivt standpunkt. Men det skal jeg i øvrigt ganske lade ligge.

Jeg har kun disse bemærkninger at gøre, og jeg skal slutte med at fastslå, at venstre ser det som en hovedopgave i den aktuelle situation at skabe den størst mulige tilslutning, det bedst mulige samarbejde omkring en liberal politik, så vist som denne politik er en absolut nødvendighed for vort land.

Aksel Møller: Da den højtærede stats- og udenrigsminister i går åftes udtalte sig om sin politik, gjorde han også nogle bemærkninger af udenrigspolitisk karakter. Jeg finder, at en del af disse bemærkninger var af et sådant indhold, at det vil være rigtigst ved denne lejlighed at udtale tilslutning til dem. Jeg tror, det vil være rimeligt, at befolkningen får et ganske klart indtryk af, at der i alt væsentligt omkring udenrigspolitikken stadig er en meget betydelig politisk samling i dette folketing.

Den højtærede statsminister mente, at muligheden for, at øst og vest kunne tale med hinanden, ikke måtte slippe. Det er den opfattelse, som jeg for mit vedkommende mener det er vigtigt for dansk udenrigspolitik såvel som for andre små nationers udenrigspolitiske virksomhed bestandig at fremhæve, men jeg må erkende, at det er omtrent i den sorteste nat, at håbet om en sådan stadig forbindelse fremsættes. Det ser jo dystert ud for al afspændingspolitik mellem øst og vest, så længe Kadar sidder på russiske bajonetter i Ungarn, og så længe der omkring Sovjetunionen er en lang

række stater, som har mistet deres frihed, stater, om hvilke vi egentlig ikke ved stort andet, end at deres folk bevarer en urokkelig tavshed eller måske snarere en urokkelig påtvunget tavshed om deres egne anliggender. Jeg tror derfor, at vejen frem til en afspændingspolitik er meget lang og meget tornefuld. Det er ikke længere nok at nå frem til det, man kendte sidste sommer. Vi vil ikke i en afspændingspolitik fremover kunne glemme, at vi er advokater også for disse undertvungne landes frihed.

Det er muligt, at den eneste vej går gennem en nedrustningspolitik, eller at det i hvert fald vil blive den mest aktuelle og den først prøvede. En nedrustningspolitik tror jeg alle i dette ting vil støtte, men jeg vil gerne have lov at tage det forbehold, at nedrustningspolitikken må bygge på gensidighed. Den må ikke blot være noget, som internationalt kan kontrolleres, men den må også være noget, der er fremkommet gennem en forhandling, hvorved man på begge sider af jerntæppet har forhandlet sig til rette om at give afkald på rustningsbestræbelser i et gensidigt størrelsesomfang, der ikke udleverer den ene part til den anden. Den ængstelse for opløsning, som jeg mener er at finde i NATO-alliancens forsvarsbestræbelser i øjeblikket, og som jeg nævnede i går, er netop ængstelsen for en nedrustning, som ikke er gensidig, netop ængstelsen for, at de vesteuropæiske lande på forhånd giver afkald på deres sikkerhed, eller at hver enkelt er så optaget af at søge sin egen sikkerhed, at det fælles forsvar lider skade derved. Jeg skal om lidt komme tilbage til dette problem i en anden belysning. Her er det nok for mig at sætte en streg under, at der er ingen mulighed for at forhandle om nedrustning, hvis de vestlige lande på forhånd har nedrustet.

Den højtærede statsminister giver mig nu anledning til at beskæftige mig med disse problemer i en mere indenrigspolitisk belysning. Jeg har kendt den højtærede stats- og udenrigsminister gennem snart en menneskealder og har ofte haft lejlighed til at diskutere med ham, og jeg har også lagt mærke til, hvilke kolossale fremskridt han har gjort som debattør. Man må være fuld af beundring for den måde, hvorpå han diskuterer. Han spænder over et meget stort register. Han har f. eks. altid forargelsen